

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/52/2015
Identifikačné číslo spisu:	3014200159
Dátum vydania rozhodnutia:	22.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3014200159.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľky: G. E., bytom K., zastúpenej Mgr. Marcelom Pélim, advokátom, AK so sídlom v Považskej Bystrici, Centrum 5/9, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/49/2014-67 zo dňa 26.03.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/49/2014-67 zo dňa 26. marca 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 09.12. 2013, ktorým bola navrhovateľke podľa § 70 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietnutá žiadosť o invalidný dôchodok zo dňa 29.10.2013 s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia, pobočky Sociálnej poisťovne, Považská Bystrica z 29.10.2013 nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou., miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách je 35 %.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že zdravotný stav navrhovateľky bol po podaní návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporkyne znovu posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Považská Bystrica dňa 22.01.2014. Po dôkladnom zhodnotení odvolania navrhovateľky a doložených lekárskech vyšetrení nezistil nové, posudkovo závažné skutočnosti a nevyhovel jej opravnému prostriedku v plnom rozsahu. Zotrval naďalej na pôvodnom posudku zo dňa 29.10.2013. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zhodne určili na 35 %.

Ďalej uviedol, že posudkový spis bol postúpený posudkovému lekárovi Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Trenčíne na II. stupňové konanie. Posudkový lekár dňa 05.11.2014 rozhodol tak, že navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách je 35 % (z rozmedzia 35-45 %). K hore uvedenému záveru dospel posudkový lekár po lekárskom vyšetrení navrhovateľky a zhodnotení všetkých lekárskeho nálezov založených v zdravotnej dokumentácii. Posudkový lekár sa zaoberal v posudku pracovnou, sociálnou, objektívnou anamnézou navrhovateľky, jej subjektívnymi ťažkosťami a dospel k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihom u navrhovateľky je - Obmedzenie pohyblivosti dominantného ramena s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách podľa prílohy 4, kapitoly XV, odd. G, položka 6 písm. b) zákona o sociálnom poistení na 25 % (z rozmedzia 15-25 %). Za iné zdravotné postihnutie jej zvýšil percentuálnu mieru o 10 %, na celkových 35 %. Podľa posudkového záveru navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách je 35 %.

Konštatoval, že navrhovateľka je 45-ročná vyučená krajčírka, pracovala u viacerých zamestnávateľov ako krajčírka, robotníčka pri výrobe káblových zväzkov, tiež bola viackrát nezamestnaná, evidovaná na úrade práce. Od 02/2010 nepracuje. O invalidný dôchodok si požiadala 29.10.2013, dosiahla mieru poklesu 25 +10 %.

Z medicínskeho hľadiska má na MR dokázanú léziu manžety rotátorov a tendopatiu šliach, ktoré boli dvakrát neúspešne operačne riešené. Teraz je navrhnutá na nové operačné riešenie pre ťažkú poruchu funkcie oboch ramien, ktoré zodvihne len tesne nad horizont. Takémuto postihnutiu zodpovedá posúdenie v položke XV, G, 6. b), nejedná sa o stuhnuté rameno v položke XV., G. 5.d). Na posúdení v prípade nezmenených diagnostických záverov nič nezmení ani prípadná tretia operácia, pretože posúdenie sa riadi funkčným stavom a nie počtom operácií. Je tiež vyšetřovaná a liečená na polytrofnú dorzalgiu, na HK sú intermitentne znížené reflexy bez hypotrofie svalstva, sila a motorika sú podľa neurológa zachované. Ďalšie ochorenia ako cervikograniálny a cervikobrachiálny syndróm, neurasténia so subjektívnym prežívaním vzhľadom na tieto skutočnosti a stredný vek neodôvodňujú posúdenie na hornej hranici zákonom stanoveného rozmedzia, ale je odôvodnené navýšenie o maximálne možných 10 %. Skutkový stav bol objektívne zistený, nie sú diskrepancie medzi závermi objektívnych vyšetrení a posúdením, okrem diagnózy cirhózy, ktorá nie je potvrdená žiadnym objektívnym vyšetrením. Subjektívne ťažkosti sú vysvetlené objektívnymi diagnózami. Celkove nie je dôvod na zmenu prvoposudku zo dňa 29.10.2013.

Po doplnení posudku posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Trenčíne zo dňa 05.11.2014 - k jeho záverom, v ktorých sa konštatuje, že navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách naďalej je 35 %, navrhovateľka na pojednávaní dňa 26.03.2015 uviedla prostredníctvom svojho právneho zástupcu, že pri práci má bolesti, nedokáže vykonávať žiadnu fyzickú prácu, preto je to nepochopiteľné i vzhľadom na lekársku správu zo dňa 30.04.2014 od MUDr. K., z ktorej vyplýva jednoznačne, že navrhovateľka nemôže vykonávať žiadnu manuálnu prácu, a to ani za zvlášť uľahčených podmienok, čo potvrdzujú aj ďalšie nové lekárske správy.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu a žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a to z dôvodu, že súd prvého stupňa nesprávne zistil a vyhodnotil skutkový stav veci a preto aj nesprávne právne posúdil celú vec.

Uviedla, že sa s rozsudkom krajského súdu nestotožňuje, pričom podľa jej názoru jej boli počas

pojednávania upreté základné práva.

Uviedla, že napriek žiadosti právneho zástupcu nebol navrhovateľke zaslaný posudok posudkového lekára zo dňa 05.11.2014, ktorý bol urobený na základe výzvy krajského súdu. Navrhovateľka sa s ním nemohla oboznámiť a bol jej predložený až na pojednávaní. Z uvedeného dôvodu nemohla na jeho závery kvalifikovane reagovať.

Skutočnosťou, že nie je navrhovateľka schopná vykonávať žiadnu manuálnu prácu sa nikto zo strany odporkyne nezaoberal. Aj z tohto dôvodu nie je posudok posudkového lekára objektívny.

Podľa jej názoru pre celkovú objektívnosť posudzovania zdravotného stavu navrhovateľky by mal byť vyhotovený aj iný znalecký posudok, ktorý by mal určite odlišný názor. V konaní tak bola porušená zásada rovnosti účastníkov konania.

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené.

Posúdenie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania.

Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektívnosť a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili.

Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, a preto jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Predmetom súdneho konania prvostupňového ako i odvolacieho bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne zo dňa 09.12.2013 č. XXX XXX XXXX X, ktorým bola podľa § 70 zákona o sociálnom poistení navrhovateľke zamietnutá žiadosť o invalidný dôchodok.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení podmienený (okrem iného) invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona), pričom miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 (§ 71 ods. 5 zákona).

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 - 8

zákona o sociálnom poistení).

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľka žiadosťou zo dňa 29.10.2013 požiadala odporkyňu o priznanie invalidného dôchodku, ktorý žiadala priznať od 29.10.2013.

Podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Považská Bystrica zo dňa 29.10.2013, ktorý bol vypracovaný na základe podanej žiadosti o invalidný dôchodok, nie je navrhovateľka invalidná podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V uvedenom posudku, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou napadnutého rozhodnutia, posudkový lekár sociálneho poistenia odborne posúdil a vyhodnotil zdravotný stav navrhovateľky a zistené zdravotné postihnutie zaradil podľa Prílohy č. 4 k zákonu do príslušnej kapitoly.

Na základe podaného opravného prostriedku zo strany navrhovateľky bol jej zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Považská Bystrica dňa 22.01.2014 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie dňa 11.02.2014. Posudkoví lekári sociálneho poistenia zotrvali na pôvodnom posudku, že navrhovateľka nie je invalidná podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona, lebo má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Následne na základe dožiadania Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 09.10.2013 o doplnenie posudku vo veci podaného opravného prostriedku z dôvodu neuznania invalidity bol opätovne posúdený zdravotný stav navrhovateľky so záverom, že nie je invalidná podľa § 71 ods.1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách: 35 %.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd sa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu a konštatuje správnosť dôvodov, na základe ktorých krajský súd rozhodol.

Odvolací súd konštatuje, že posudkoví lekári sociálneho poistenia v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozhodnutia, ako aj v konaní o opravnom prostriedku na základe predložených odborných lekárskeho nálezov vyhodnotili, že navrhovateľkin zdravotný stav nie je zhoršený na úroveň invalidity. Navrhovateľka v konaní o opravnom prostriedku predloženými listinnými dôkazmi (najmä odbornými lekárskeho nálezmi) nepreukázala, že jej zdravotný stav odôvodňuje vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Medzi závermi posudkov posudkových lekárov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvod pochybovať. Posudky sú logické a presvedčivo objasňujú závery o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a o určenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Odvolací súd udáva, že účastník je povinný preukázať skutočnosti rozhodujúce pre nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník povinný navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Ostatné námietky navrhovateľky považuje súd za právne irelevantné vo vzťahu k predmetu sporu. Krajský súd neporušil žiadne ustanovenia zákona, ktorými by boli porušené práva navrhovateľky ako účastníčky konania ako i zásadu rovnosti účastníkov konaní. Taktiež odvolací súd udáva, že posudky posudkových lekárov sa účastníkom nedoručujú.

Pokiaľ by došlo k zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľky, môže opätovne požiadať o jeho preskúmanie.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne, ktoré bolo podľa jeho názoru náležite odôvodnené, za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.